

Αγάπη, Ηθική κρίση, Ηθική επιδοκιμασία/αποδοκιμασία

Στην καθημερινότητα συχνά-πυκνά παρατηρώ επικλήσεις «Αγάπης» (κυρίως από πιστούς/θρήσκους και από οπαδούς της ροζ ‘φιλοσοφίας’ που ευδοκιμεί τελευταία). Λόγια, λόγια υποκριτικά, έπεα πτερόεντα, διότι στην πράξη στους φωνασκούντες υπέρ αυτής ελάχιστη αυθεντική αγάπη παρατηρώ να επισυμβαίνει. Στην πράξη παρατηρώ να λακίζουν. Τις περισσότερες φορές δεν γνωρίζουν καν τι είναι η αγάπη, ενώ ορισμένες φορές της θέτουν ακόμα και διαφορετικό περιεχόμενο, ακόμα μάλιστα της χρεώνουν και αρνητικά συναισθήματα. Άλλοτε πάλι την αναφέρουν με μεσάζοντες. *Αγάπη με μεσάζοντες; Αν είναι δυνατόν! Η «αγάπη» είναι το πιο άμεσο συναίσθημα που αφορά το αγαπών “υποκείμενο” και το αγαπώμενο “αντικείμενο”.* [ΣΗΜ. Όλα τα συναισθήματα είναι άμεσα ως δράση/αντίδραση στην αντίληψη ενός «φαινομένου» (*αντιληπτικό γεγονός*), είτε αφορά αφ’ εαυτού ένα άτομο¹, είτε αφορά δύο άτομα²].

Εν κατακλείδι: Η αγάπη είναι αυτή που είναι, είναι άμεση, είναι μία αλλά με διαφορετικές εκφάνσεις, σχετιζόμενη και εμφορούμενη σε όλα τα θετικά συναισθήματα, αποκλείονται οι μεσάζοντες (παρεμβάσεις από υπερβατικές δυνάμεις, ιερατεία, κτλ), εκδηλώνεται διαφορετικά ανάλογα της σχέσης αγαπώντος και αγαπώμενου (ερών-ερώμενος), μπορεί να αναδυθεί σε διαφορετικό βαθμό έντασης, υπάρχουν πολλές διαβαθμίσεις έντασης (πχ επιδοκιμασία > συμπάθεια > σεβασμός > αγάπη) αναλόγως πολλών παραγόντων³.

Για παράδειγμα, η ηθική επιδοκιμασία είναι ένα ήπιο προσηνές καθημερινό ουσιαστικό είδος αγάπης της ανθρώπινης ζωής, ενώ η ηθική αποδοκιμασία είναι ένα χαλαρό καθημερινό ουσιαστικό είδος αηδίας (έλλειμμα αγάπης). Τα δυο μαζί είναι οι καθημερινές αυτοματοποιημένες ηθικές κρίσεις εντός των ανθρώπινων ομάδων/κοινωνιών, τα οποία παράγουν συναισθήματα (γενικά συμπάθειας-αντιπάθειας) με τα οποία ως ηθικά όντα ανταποκρινόμαστε ο ένας (υποκείμενο που αντιλαμβάνεται) στις πράξεις/σκέψεις/κτλ των άλλων (αντικείμενο που παράγει ένα ‘φαινόμενο’), και μέσω των οποίων λειτουργεί η καθημερινή αυτοματοποιημένη αυθόρμητη κοινωνική δικαιοσύνη και αξιοκρατία. Ήταν οι συνεκτικές ουσίες απόδοσης δικαιοσύνης στις πρώτες μικρές ανθρώπινες ομάδες/κοινωνίες, η αξία των οποίων παραμένει μέχρι σήμερα, αλλά βεβαίως σε πιο ισχνή μορφή.

Γενικά, προσανατολιστικά νοιώθουμε για τον εαυτό μας ότι ως ηθικά όντα είμαστε άξιοι επιδοκιμασίας/ συμπάθειας/αγάπης εφόσον πραγματικά είμαστε ηθικά άξιοι στα μάτια των άλλων, και που είναι ουσιαστικά συστατικά στοιχεία της ευτυχίας του καθενός (ή δυστυχίας εάν είμαστε ανάξιοι αυτών). Αυτό δεν σημαίνει ότι είναι άνευ ορίων, διότι αυτά (επιδοκιμασία-αποδοκιμασία, συμπάθεια-αντιπάθεια, αγάπη-αηδία) ισχύουν για τα πρόσωπα του περιβάλλοντός μας⁴.

Αναστασιάδης Αντώνιος

...

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΤΕΛΟΥΣ

¹ (υποκείμενο και αντικείμενο είναι το ίδιο πρόσωπο)

² (υποκείμενο και αντικείμενο είναι διαφορετικά πρόσωπα)

³ Αναλόγως της σχέσης ερώντος-ερώμενου, της χρονικής στιγμής, της συναισθηματικής κατάστασης του αγαπώντος/ ερώντος, του αντιληπτικού φαινομένου/γεγονότος/κτλ, της γενικότερης καλλιέργειας (μορφωτικό επίπεδο), κ.α.

⁴ (γενικά πρόσωπα αποδεκτά από εμάς, π.χ. η φυλή μας, η ομάδα μας, η οικογένειά μας, η τάξη μας, κτλ)